

GERALD MURNANE

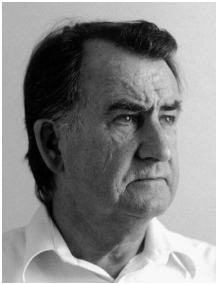

TASANGOT

Suomentanut Sami Pulliainen

LURRA Editions

TASANGOT

© Ian Hill

Gerald Murnane (s. 1939) on pienessä Goroken kaupungissa, Länsi-Victoriassa, Australiassa, asuva ja työskentelevä kirjailija. Häntä pidetään kotimaansa elävistä kirjailijoista merkittävimpanä. Hänen tuotantonsa koostuu romaaneista ja kertomuksista, runoudesta ja esseistiikasta. Hänen omalaatuisen ajattelunsa ja kielensä ihailijoihin lukeutuvat mm. J.M. Coetzee ja Shirley Hazzard. Nigerian-amerikkalainen Teju Cole on luonnehtinut Murnanea ”neroksi” ja ”Beckettin kirjallisuuden perilliseksi”. Lukuisia palkintoja – mm. Patrick White Award, the Melbourne Prize for Literature – saanut Murnane, joka on menettänyt liki täysin haju- ja makuaiistinsa eikä ole koskaan käyttänyt aurinkolaseja, saati ollut lentokoneessa, eikä ole matkustanut kotimaansa ulkopuolelle, luonnehtii itseään ’raporttejaan kirjaavaksi teknikoksi’. Todellisempi määritelmä hänen virtuositeetilleen on kielen ja tunnelman metafysiikka, jonka lakonisessa, tarkassa tavassa kuvata yhtä aikaa etäältä ja läheltä unenomaisia arjen prosesseja on läsnä useita todellisuuserrostumia; tapahtunut, tapahtuva ja ehkä tapahtuva – unen lailla tapahtuvan ohella. Murnanen ilmaisua voidaan pitää myös hyvin elokuvallisena; tärkeämpää kuin se, mistä teokset kertovat, on se, mitä lukija näkee ja kokee ja ajattelee, lukiessaan niitä (New York Times). Kotimaassaan kulttuurikirjailijan asemaan kohonneen Murnanen kansainvälisenä läpimurtona pidetty *Tasangot* on kuvaus nuoresta elokuvan tekijästä, joka saapuu tasankoalueelle ”toisessa Australiassa” kerätäksään materiaalia elokuvaansa, joka käsittelee tasankoja; niiden valoa ja henkeä, muistia ja muistamattomuutta. Hän tutustuu varakkaisiin maanomistajiin, tasankomiehiin, joiden kulttuuriperintö tarjoaa hänelle mahdollisuuden odottamattomaan elämäntilan ja -sisällön muutokseen. Teos on matka tuhansilla tasangoilla, modernin jumalan ja jumalattomuuden takana, elävien sukujen historiaan ja uskoon ja pyhään, jonka paikallisten tapojen arki sisältää, ja kysymykseen, millainen maailma, erilainen tasanko, sijaitsee jossakin niiden takana. LURRA Editions aloittaa *Tasangoilla* Gerald Murnanen teosten julkaisemisen – kunnianosoituksena tielle, jota hän jatkaa, paitsi Samuel Beckettin, myös Marcel Proustin ja Italo Calvinon ylläpitämän monikerroksisen sielullisen ajattelun maailmassa.

GERALD MURNANE

TASANGOT

Suomentanut
Sami Pulliainen

LURRA Editions

Teoksen *The Plains* alkuperäinen englanninkielinen julkaisija:
Norstrilia Press, Melbourne, Australia, 1982.

Published in Finnish by arrangements with
Northern Stories Literary Agency, Oslo, Norway

© Gerald Murnane

LURRA Editions
www.lurraeditions.fi
PL 197
FI-00531 Helsinki

Kansi ja taitto: Kim Söderström

Painopaikka: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-7380-08-6

”Olimme lopulta löytäneet maan, joka oli
oitis valmis ottamaan vastaan sivilisaation...”

Thomas Livingstone Mitchell,
*Three Expeditions into the Interior
of Eastern Australia*

I

Kun kaksikymmentä vuotta sitten saavuin ensimmäistä kertaa tasangoille, pidin silmäni auki. Halusin nähdä maisemassa häivähdyksiä ensivaikutelman taakse kätkeytyvistä merkityksistä.

Matkani tasangoille ei ollut lainkaan niin raskas kuin jälkikäteen kuvailin sen olleen. En voi myöskään väittää tietäneeni jollain tietyllä hetkellä, että olin jättänyt Australian taakseeni. Muistan kuitenkin kirkkaasti ne peräkkäiset päivät, joiden aikana ympärilläni levittäytyvät alavat maat alkoivat näyttää yhä enemmän paikalta, jota ainoastaan minä voisin tulkita.

Tasangot, joiden poikki niinä päivinä kuljin, eivät olleet kaikki samanlaisia. Toisinaan edessäni oli suurensuuri laakso, jonka loivilla rinteillä käyskenteli karjaa, puita oli siellä täällä, ja keskellä juoksi ehkä vähäpätöinen virta. Toisinaan taas täysin mitäänsanomaton seutu päättyi yhtäkkiä, kun tie alkoi nousta kohti pinnanmuodostumaa, jota ei voinut kutsua muuk-

si kuin kukkulaksi, ja sitten edessäni siinsi taas uusi tasanko alavana, paljaana ja uhkaavana.

Kun sitten yhtenä iltapäivänä saavuin eräaseen suureen kaupunkiin, vakuutuin paikallisen puheenparren ja pukeutumistyylin perusteella siitä, että olin tullut tarpeeksi pitkälle. Kaupungin asukkaat eivät ehkä aivan vastanneet kuvitelmiäni omintakeisista tasankojen miehistä, jollaisiin olin toivonut törmääväni syrjäisimmissä asutuskeskittymissä, mutta minulle riitti tieto, että edessäni oli kulkemattomia tasankoja enemmän kuin oli takanani.

Myöhään sinä iltana seisoin avoimen ikkunan ääressä paikkakunnan suurimman hotellin kolmannessa kerroksessa. Katselin katuvalojen säännöllisyyden ohitse, kohti pimeää maata. Pohjoisesta puhalteli lämmin tuuli. Nojauduin eteenpäin ja tunsin läheisiltä ruohoaroilta nousevat puuskat. Loihdin kasvoilleni ilmeen, joka kuvasti voimakkaiden tunteiden kirjoa. Sitten kuiskasin muutaman sanan kuin elokuva-hahmo, joka on juuri ymmärtänyt löytäneensä paikkansa. Sen jälkeen astuin takaisin huoneeseen ja istuuduin minua varten sinne tuodun työpöydän ääreen.

”Murnane on nero; Beckettin kirjallisuuden perillinen.”

Teju Cole

Australian merkittävimmän nykykirjailijan hyytävän kaunis, unenomainen kuvaus ihmisistä elämän toiseudessa.

Elokuvantekijä saapuu tasankoalueelle, kaukana kaikesta, kerätäkseen materiaalia tulevaa elokuvaansa varten.

Hän tutustuu tasankojen miehiin – sukuihin, joiden historia, kulttuuri ja mytologia muuttavat hänen maailmankuvansa.

Kokonainen manner paljastaa kehonsa teoksessa, joka yhdistää näkyvän ja näkymättömän, äärellisen ja äärettömän.

”Erilainen, unohtumaton romaani, jossa on syvän älykkyyden ja suuren mielikuvituksen voima.”

Shirley Hazzard

